

วัฒนธรรมทางเพศของผู้ชายไทยในสังคมเมือง จังหวัดชลบุรี ช่วง พ.ศ. 2501 – 2552

เจด็จ คุชฤทธิ

ดุชนีพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาไทยศึกษา

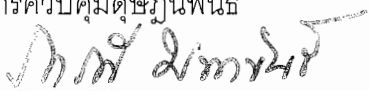
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

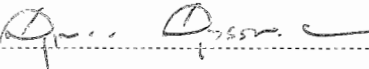
พฤษภาคม 2556

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมคุณิพนธ์และคณะกรรมการสอบคุณิพนธ์ ได้พิจารณา
คุณิพนธ์ของ เจตติ์ ศษฤทธิ์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปรัชญาคุณิพนธ์บัณฑิต สาขาวิชาไทยศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

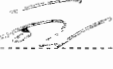
คณะกรรมการควบคุมคุณิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ภาวดี มหาพันธ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร สุวรรณละออง)

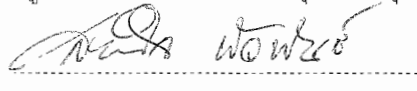
.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ดร.ศักดิ์นา บุญเปี่ยม)

คณะกรรมการสอบคุณิพนธ์

.....ประธาน
(ดร.ภักดิ์ กัลยาณมิตร)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ภาวดี มหาพันธ์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร สุวรรณละออง)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายใจ พัวพันธ์)

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ อนุมัติให้รับคุณิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
การศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาคุณิพนธ์บัณฑิต สาขาวิชาไทยศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
(ดร.บุญรอด บุญเกิด)

วันที่ 11 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2556

ประกาศคุณูปการ

คุณูปนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ ผู้ศึกษาค้นคว้าได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ภารดี มหาขันธ์ ประธานกรรมการควบคุมคุณูปนิพนธ์ ดร.ศักดินา บุญเปี่ยม และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเนตร สุวรรณละออง กรรมการควบคุมคุณูปนิพนธ์ ดร.ภักดิ์ดี กัลยาณมิตร ประธานสอบคุณูปนิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายใจ พัวพันธ์ กรรมการสอบ คุณูปนิพนธ์ ที่ได้สละเวลาอันมีค่า เพื่อให้คำปรึกษา แนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในคุณูปนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ตลอดระยะเวลาในการศึกษา ค้นคว้า และเรียบเรียงคุณูปนิพนธ์ ฉบับปฐมปัญญานี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าได้รับความช่วยเหลืออันหาค่ามิได้จากบุคคลดังต่อไปนี้ ดร.มงคลเลิศ ด้านธานินทร์ ศาสตราจารย์รัช ปุณโณทก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชาตรี พนเจริญสวัสดิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์จารึก สงวนพงษ์ อาจารย์เสฐ์ ทิมพิทยอม อาจารย์พิชญาณี เชิงศิริ ไชยยะ อาจารย์สุวิทย์ สุขกันต์ อาจารย์วุฒินันท์ สีเตชะ อาจารย์หทัยรัตน์ อ่วมน้อย อาจารย์รัชพันธุ์ ยิ้มอ่อน อาจารย์สุทธิพันธุ์ สุทธิคันสนีย์ อาจารย์ธนาวุฒิ วงศ์อนันต์ อาจารย์แสนศักดิ์ หัสคำ นายนิรชชาย กาญจนานุรักษ์ นางกิงกมล กาญจนานุรักษ์ นายพนม ศฤทธิ นางสาวกมลรัตน์ ยอดหาญ นายรัชชัย ศรีจันทร์ นางสาวนุชจรี พิลาทิมพ์ นางสาวภัสรา บัวไข และอาจารย์เจนจิรา เจนจิตวาณิช ผู้เคยอยู่ เคียงข้างและสร้างแรงบันดาลใจ ตลอดจนผู้ให้ข้อมูลทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการ ตอบแบบสัมภาษณ์ จนผู้ศึกษาค้นคว้าสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้จนสำเร็จ

โดยเฉพาะผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชาตรี พนเจริญสวัสดิ์ ครูผู้เปรียบประดุจพ่อ ซึ่งมีหัวใจ ยิ่งใหญ่และเปี่ยมด้วยเมตตา ส่วนรองศาสตราจารย์ ภารดี มหาขันธ์ นั้น นอกจากท่านจะเป็น ประธานกรรมการควบคุมคุณูปนิพนธ์แล้ว ท่านยังเป็นผู้ที่มีจิตอันเป็นกุศล อบรมสั่งสอนข้าพเจ้า อย่างตรงไปตรงมา โดยเฉพาะในเรื่องความรับผิดชอบ สำนึกในความเป็นครู ความเข้าใจความจริง ของชีวิต ตลอดจนให้บทเรียนแห่งการครุ่นคิดในจิตใจเพื่อความเข้าใจตนเองและผู้อื่น อย่างยาก ที่จะลืมเลือน ผู้ศึกษาค้นคว้าขอกราบขอบพระคุณด้วยจิตคารวะ

สุดท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และผู้มีอุปการคุณอีกจำนวนมากที่มีอาส ะเยี่ยงนามได้หมด มา ณ โอกาสนี้

เจตธี คุชฤทธิ

28 พฤษภาคม 2556

50810463: สาขาวิชา: ไทยศึกษา; ปร.ด. (ไทยศึกษา)

คำสำคัญ: วัฒนธรรมทางเพศ/ ผู้ชายไทย/ สังคมเมือง/ จังหวัดชลบุรี

เจดีย์ คชฤทธิ์: วัฒนธรรมทางเพศของผู้ชายไทยในสังคมเมือง จังหวัดชลบุรี ช่วง พ.ศ.

2501 – 2552 (SEXUAL CULTURE OF THAI MEN IN URBAN SOCIETY OF CHON BURI PROVINCE FROM 1958 TO 2009) คณะกรรมการควบคุมดัชนีพนธ์: ภารดี มหาพันธ์, กศ.ม., ศักดินา บุญเปี่ยม, วท.ด., สุเนตร สุวรรณละออง, Ph.D., 273 หน้า. ปี พ.ศ. 2556.

การศึกษาค้นคว้านี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาอิทธิพลของภาวะการทำให้ทันสมัยที่มีต่อวัฒนธรรมทางเพศของผู้ชายไทยในสังคมเมือง จังหวัดชลบุรี 2) เพื่อศึกษาการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมทางเพศของผู้ชายไทยในสังคมเมือง จังหวัดชลบุรี และ 3) เพื่อรวบรวมความรู้เกี่ยวกับปรากฏการณ์ทางเพศที่ชี้ให้เห็นถึงวัฒนธรรมทางเพศสมัยใหม่ของผู้ชายไทยในสังคมเมือง จังหวัดชลบุรี โดยการวิเคราะห์ที่เชื่อมโยงและตีความข้อมูล ดังปรากฏผลต่อไปนี้

1) ภาวะการทำให้ทันสมัยมีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมทางเพศของผู้ชายไทยในสังคมเมือง จังหวัดชลบุรี ดังนี้ (1) การแพร่หลายของเพศพาณิชย์ในสังคมเมืองจังหวัดชลบุรี แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ สถานบริการทางเพศแบบเปิดเผยและสถานบริการทางเพศแบบปิด (2) การเรียนรู้พฤติกรรมทางเพศจากสื่อสมัยใหม่และการแพร่หลายของอุปกรณ์ทางเพศ เช่น อินเทอร์เน็ต

2) ผู้ชายไทยในสังคมเมืองจังหวัดชลบุรี มีวัฒนธรรมทางเพศที่ปรับเปลี่ยนจากวัฒนธรรมทางเพศกระแสจารีตไปสู่วัฒนธรรมทางเพศสมัยใหม่ คือ (1) มีความเชื่อในวัฒนธรรมทางเพศแบบวัฒนธรรมตะวันตก (2) เกิดค่านิยมการประหม่นและการยอมรับพฤติกรรมทางเพศในเชิงเสรี และ (3) มีวิถีปฏิบัติทางเพศในรูปแบบที่ยืดหยุ่นกับบรรทัดฐานทางสังคมเดิม แต่ก็มิได้ละทิ้งขนบธรรมเนียมที่ฝังรากลึกโดยสิ้นเชิง

3) ความรู้เกี่ยวกับปรากฏการณ์ทางเพศที่ชี้ให้เห็นถึงวัฒนธรรมทางเพศสมัยใหม่ของผู้ชายไทยในสังคมเมือง จังหวัดชลบุรี แบ่งได้ 3 มิติ คือ (1) ความเชื่อ เช่น ความเชื่อเรื่องการทำให้เรื่องเพศกลายเป็นสินค้า (2) ค่านิยม เช่น ค่านิยมเรื่องการอยู่ก่อนแต่ง (3) วิถีปฏิบัติทางเพศ เช่น การยอมรับในสถานะและบทบาทของผู้หญิงมากขึ้น ทั้งในมิติครัวเรือนและเศรษฐกิจ

50810463: MAJOR THAI STUDIES, Ph.D. (THAI STUDIES)

KEY WORDS: SEXUAL CULTURE/ THAI MEN/ CITY SOCIETY/ CHON BURI

CHADED KHOCHARIT: SEXUAL CULTURE OF THAI MEN IN URBAN SOCIETY OF CHON BURI PROVINCE FROM 1958 TO 2009. THESIS COMMITTEE: PARADEE MAHAKHAN, M.ED, SAKDINA BOONPIUM, Ph.D. 306 P. 2013.

There are three purposes in the study aiming to investigate the influences of modernization affecting the evolution of Thai men sexual culture in the Thai urban society in Chon Buri, to investigate change of sexual behavior of urban Thai men in Chon Buri and to compile the knowledge on sex phenomena indicating modern sexual culture of urban Thai men in Chon Buri province by the relational and interpretational information analysis as the results have been found as follows:

1) Modernization has influences over urban Thai men's sexual culture as follow: (1) the spread of commercial sexual service places have been divided into 2, that is, the explicit and inexplicit places (2) learning of sexual behaviors and the spread out of sexual instruments through modern media such as the internet.

2) The dynamic sexual cultures of changing of Thai men from traditional cultures to modern ones are (1) they believe in western sexual cultures (2) they evaluate and accept sexual behavior freely (3) their behaviors are flexible to the traditional cultures, nevertheless they don't absolutely abandon the good traditional ones.

3) The knowledge of sexual phenomena indicating modern sexual cultures are considered in three dimensions (1) belief: belief of sex as commercial (2) value: value of living together before marriage (3) practicing of sex: more acceptance of women's statuses and roles both in aspect of family and economics.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ.....	ซ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า.....	7
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	7
กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษาค้นคว้า	8
ขอบเขตในการศึกษาค้นคว้า.....	9
ข้อจำกัดในการศึกษาค้นคว้า.....	11
นิยามศัพท์เฉพาะ	11
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	12
2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	16
แนวคิดเรื่องเพศในมิติต่าง ๆ	16
แนวคิดเรื่องวัฒนธรรม	40
แนวคิดและทฤษฎีการทำให้ทันสมัย กระบวนการกลายเป็นเมือง	47
3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมทางเพศในสังคมไทย	
(ช่วงปี พ.ศ. 2501 – 2552)	61
อิทธิพลจากการปรับตัวของชนชั้นนำในสังคมไทยหลังการทำให้ทันสมัย	63
อิทธิพลของทหารอเมริกันในสังคมไทยสมัยสงครามเวียดนาม.....	90
อิทธิพลของทุนนิยมต่างประเทศและการทำให้ทันสมัยในสังคมไทย.....	99

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 วัฒนธรรมทางเพศของผู้ชายไทยในสังคมเมือง จังหวัดชลบุรี	
(ช่วงปี พ.ศ. 2501 – 2552)	114
มโนทัศน์วัฒนธรรมทางเพศของสังคมไทยในอดีต (ก่อน พ.ศ. 2500)	117
สภาพเมือง เศรษฐกิจ และสังคมของจังหวัดชลบุรี ในระบบทุนนิยม และการทำให้	
ทันสมัย (ช่วง ปี พ.ศ. 2501 – 2552)	130
การพัฒนาและการแพร่กระจายวัฒนธรรมทางเพศในสังคมเมือง จังหวัดชลบุรี	
(ช่วง ปี พ.ศ. 2501 – 2552)	138
การแพร่กระจายรูปแบบวัฒนธรรมทางเพศสมัยใหม่ของผู้ชายไทยในสังคมเมือง	
จังหวัดชลบุรี (ช่วงปี พ.ศ. 2501 – 2552)	190
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	222
สรุป	222
อภิปรายผล	227
ข้อเสนอแนะ	231
บรรณานุกรม	233
ภาคผนวก	251
ภาคผนวก ก	252
ภาคผนวก ข	296
ประวัติย่อของผู้ศึกษา	306

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 สัมเปรมโนทัศน์วัฒนธรรมทางเพศของสังคมไทยในอดีต	129
2 มโนทัศน์วัฒนธรรมทางเพศผู้ชายไทยในสังคมเมือง จังหวัดชลบุรี ช่วง พ.ศ. 2501-2552	221
3 จำนวนประชากรที่ย้ายเข้ามาอาศัยอยู่ในจังหวัดชลบุรี จำแนกตามปี และเขตพื้นที่	262
4 จำนวนประชากรที่ย้ายเข้ามาอาศัยอยู่ในจังหวัดชลบุรี จำแนกตามปี และเขตพื้นที่	263

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 ตัวแบบในการวิเคราะห์การปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมทางเพศของผู้ชายไทย ในสังคมเมือง จังหวัดชลบุรี.....	61
2 ตัวอย่างหนังสือกระตุ้นร้านอาหารทางเพศหรือหนังสือโป๊ของไทย.....	147
3 ตัวอย่างภาพยนตร์ร้านอาหารทางเพศหรือหนังโป๊ประเภทวีซีดีและดีวีดี.....	151
4 สถิติการจดทะเบียนหย่าในจังหวัดชลบุรี.....	199
5 แผนที่ภาพถ่ายทางอากาศ จังหวัดชลบุรี.....	253
6 แผนที่เขตการปกครองจังหวัดชลบุรี.....	254
7 ตราประจำจังหวัดและดอกไม้ประจำจังหวัดชลบุรี.....	256
8 อุโบสถวัดเขานางทราย.....	265
9 มณฑปวัดใหญ่อินทารามวรวิหาร.....	266
10 จิตรกรรมภายในอุโบสถวัดอ่างศิลา.....	267
11 อุโบสถวัดบางปะกง.....	268
12 หอพระพุทธรูปหินขัด มิ่งมงคลสิรินาถ.....	268
13 พระบรมธาตุเจดีย์และพระอุโบสถวัดญาณสังวรารามวรมหาวิหาร.....	269
14 จิตตภาวันวิทยาลัย.....	270
15 พระสังฆราช ยาโกเบ แจง เกิดสว่าง (ค.ศ.1881 – 1952).....	272
16 วัดน้อย ศูนย์พระมหาไถ่.....	272
17 วัดหัวไผ่.....	273
18 มัสยิดกลางประจำจังหวัดชลบุรี (อัลฮิidayะห์).....	274
19 มัสยิดฮารูนมุตตอฟา (บ้านปรกฟ้า).....	275
20 ทศนียภาพอาคาร 60 พรรษา มหาราชินี 2 มหาวิทยาลัยบูรพา.....	276
21 วิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี ชลบุรี.....	277
22 นิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร.....	279
23 ท่าเรือพาณิชย์แหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี.....	280
24 สินค้าประเภทอาหารที่วางจำหน่ายในตลาดหนองมน ชลบุรี.....	282
25 เรือนพื้นดินร้านค้าหรือห้องแถวในเมืองชลบุรี.....	283

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
26 เรือนพื้นดินผู้ประกอบอาชีพประมง บ้านประมง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี	284
27 เรือนพื้นดินผู้ที่ประกอบอาชีพทำนาเกลือ	285
28 เรือนพื้นดินชนบท ชวนา หรือชาวสวน ที่พนัสนิคม จังหวัดชลบุรี	285
29 บ้านจัดสรรสมัยใหม่และเรือนพื้นดินของชาวประมง จังหวัดชลบุรี	286
30 ลักษณะการแต่งกายโดยทั่วไปของชาวจังหวัดชลบุรี	288
31 การละเล่นและอุปกรณ์การเล่นของเด็กรุ่นใหม่ในจังหวัดชลบุรี	289
32 การละเล่น หรือกิจกรรมกลางแจ้งของชาวชลบุรีในปัจจุบัน	290
33 ประเพณีวิ่งควายของชาวชลบุรี	293